

harje

In Vosseparkwijk raak je niet uitgewandeld

In een bewonderenswaardig hoog tempo brengt het Historisch Centrum Leeuwarden 'stadswandelingen' uit, boekjes die als gids fungeren langs - een willekeurige greep - 'sporen van de vroege geschiedenis', 'sporen van joods leven', 'sporen van de Nassaus' en 'sporen van banken en verzekeringsmaatschappijen'.

Deze week verscheen alweer de tiende stadswandeling: 'Voetstappen in de Vosseparkwijk'. De wandeling volgt een route waarmee „recht wordt gedaan aan alle aspecten van woning- en scholenbouw”.

Je raakt er niet gauw uitgewandeld. Mijn natuurlijke grens ligt bij de Heliconweg, een gebied dat in mijn kindertijd nog land was. Dan betrad je aan het einde van de Engelumer- en Achlumerstraat de gerechtigheid van 'boer Visser'. Nu strekt de

wijk zich uit tot de Slauerhoffweg. Dat lijkt mij geen gezellige wandelroute. Toch moeten we het zebrapad van de Heliconweg wel even oversteken om te genieten van de stilte rond het plantsoen van de negentiende-eeuwse dames Betje Wolff en Aagje Deken.

Als eruitspringende 'iconen' zijn wat mij betreft te beschouwen de in Amsterdamse Schoolstijl door architect A. Pijkstra ontworpen christelijke Koningin Wilhelminaschool (1926), de in dezelfde stijl gebouwde openbare lagere school 16 in de Coornhertstraat van gemeente-architect Justus Zuidema (1929, nu De Vosseburcht gedoopt), de naar 'Delfts' voorbeeld gebouwde rk Dominicuskerk van Arjen Witteveen (1935) en het gebouw van de mts in de Molenstraat van architect Andries Baart (1936).

De wijk heet eigenlijk Wester-

parkwijk, naar het in 1874 door tuinarchitect Gerrit Vlaskamp ontworpen Westerpark met in het midden de zoetwatervijver, die de stad toen nog van drinkwater moest voorzien. De buurtbewoners doopten het park al

Tussen Westersingel en Slauerhoffweg

gauw het Vossepark, omdat de molenaar van molen Het Lam op de hoek van Molenstraat en Pier Panderstraat Vosman heette. De eerste huizen in de wijk werden gebouwd kort nadat hier in 1900 de tramweg naar het westen was komen te liggen.

In 1902 werd achter de Westersingel de Elisabethstraat aangelegd, die de bocht van de tram volgde en daardoor de vorm van een banaan heeft. Steenfabrikant en bouwer Van der Meij

kocht hier de ongebruikte grond van de tramwegmaatschappij en bracht de middenstandswoningen aan de man. Hij noemde de straat naar zijn dochter Elisabeth.

Een jaar later werd begonnen met de bouw van huizen op een stuk land tussen herberg De Groene Weide en het tramstation. De straten kwamen Harlingerstraat en Tramstraat te heten.

Daarna breidde de wijk zich langzaam maar zeker in westelijke richting uit en kregen de straten namen van respectievelijk steden en dorpen ten westen van de stad en van zeventiende-eeuwse Nederlandse schrijvers en dichters. De naam Engelsestraat is hier een vreemde eend in de bijt: ze dankt de naam aan de Engelse soldaten die hier in de Eerste Wereldoorlog geïnterneerd waren.

Bij de meest opvallende

bouwwerken vermelden samenstellers Jan van der Hoek en William Lord interessante weetjes. Over de houten villa's die in de Engelsestraat en aan de Harlingerstraatweg staan bijvoorbeeld. Deze door architect J. Scheltema ontworpen woningen zijn voor een groot deel geprefabriceerd in een fabriek in Oostenrijk en verscheept naar Nederland. Ze werden in de winter van 1922-'23 in elkaar gezet op een betonnen fundament en hebben de tand des tijds goed doorstaan. De villa's kostten destijds f9091,82 per stuk.

Volledig kan zo'n gids niet zijn, dat spreekt. Maar als wel de woonhuizen van de schrijvers Geert Mak (Westersingel 38), Reinder Brolsma (Molenstraat 72) en Douwe Tamminga (Molenstraat 28a) worden gememooreerd, is het toch een omissie dat de dichter Obe Postma niet

is genoemd, terwijl deze 'grutte soan fan Fryslân' van 1934 tot zijn dood in 1963 heeft gewoond in een van de wél vermelde opvallende twee-onder-een-kapvilla's van architect Piet de Vries aan de Engelsestraat (op nummer 5). In een volgende druk graag herstellen en wellicht kan de bekende musicus-organist Piet Post, die in een van de genoemde 'fraaie huizen' in de Fonteinstraat tegenover het Vossepark woonde, dan ook even worden toegevoegd?

PIETER DE GROOT

> harje.lc@gmail.com

